

Undersökning av betydande miljöpåverkan

Planprogram för Råsta och Örvalen i Sundbyberg kommun och Stockholms län (dnr KS-0202/2021/ STN-0202/2021)

Version 7 - 2018-01-11

Detta dokument och tillika verktyg innehåller sju checklistor för att underlätta undersökningen om en detaljplan eller ett planprogram kan antas medföra betydande miljöpåverkan och är framtaget av Ekerö kommun (projektledare) tillsammans med Upplands-Bro och Järfälla kommuner under år 2015. Projektet har finansierats av Boverket genom regeringsuppdraget PBL Kompetens. Verktyget är anpassat för att kunna användas av fler kommuner och är fri att använda och förändra. Under 2018 pågår revidering av verktyget för att anpassa till ny lagstiftning som gäller från och med 1 januari 2018. Ändringar sedan den senaste versionen från 2018-11-23 är markerade i gult.

Inledning

För att ta reda på om ett planprogram ska genomgå en strategisk miljöbedömning ska en undersökning om planprogrammet kan antas medföra betydande miljöpåverkan genomföras. För att undersöka om det beskrivna planprogrammet nedan kan innebära betydande miljöpåverkan har sju checklistor använts.

Den första checklisten behandlar *särskilda bestämmelser*, vilket omfattar om det gäller undantag eller krav på att genomföra miljöbedömning. De efterföljande fem checklistorna är tematiskt indelade i miljöaspekterna *kulturvärden*, *naturvärden*, *sociala värden*, *materiella värden* och *risker för människors hälsa eller för miljön*. I dessa checklistor beskrivs först platsens känslighet och nuvarande förhållanden, och sedan hur planen påverkar dessa förhållanden och hur stor störningen sannolikt kommer att bli. För att öka läsvänligheten tas de värden och risker som bedömts att inte beröra planprogrammet bort. Samtliga värden och risker som kan beskriva en miljöaspekt finns istället listade i bilaga 1.

I den sista checklisten, *Sammanvägd bedömning*, sammanställs ställningstagandena från de tidigare ifyllda checklistorna. Syftet är att få en helhetssyn och just kunna göra en sammanvägd bedömning av inringade aspekter. Den senare delen av denna checklista hanterar omfattningen av påverkan och fylls inte i om det redan har fastslagits att planen medför betydande miljöpåverkan. Om det fanns oklarheter om planens påverkan var betydande efter de första sex checklistorna används denna del som ett stöd för ställningstagandet. Detta ställningstagande motiveras avslutningsvis.

Planens syfte och huvuddrag

Syftet med planprogrammet är att utreda möjligheten till en utveckling av Örvallen med idrottsändamål, dagvattendammar, pumpstation och teknisk infrastruktur. I ett bredare scenario undersöks även möjligheten till fler ändamål i syfte att skapa ett levande, tryggt och långsiktigt hållbart område. Detta innefattar att undersöka möjligheten att tillföra bostäder och till viss del verksamheter samtidigt som värdefulla kulturmiljöer samt grönområden bevaras eller utvecklas.

Sammanvägd bedömning

Med tanke på risken för viss påverkan på kulturvärden, sociala värden, materiella värden och risk för människors hälsa och miljö samt risken för betydande påverkan på naturvärden bedöms det motiverat att anta att planprogrammets intentioner på sikt kan leda till en betydande miljöpåverkan och det slutgiltiga ställningstagandet blir därför att det är nödvändigt att genomföra en miljökonsekvensbeskrivning.

Hantering

Kompetens inom samhällsplanering, exploatering, trafik, *miljö- och hälsoskydd*, *biologi*, *ekologi* samt *miljöplanering* har medverkat i arbetet.

Om bedömningen är att genomförandet av ett planprogram *inte* medför betydande miljöpåverkan ska kommunen samråda i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser eller andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet i enlighet med [6 kap. 6 § 2 MB](#). Om en strategisk miljöbedömning ska göras, ska kommunen samråda om omfattningen och detaljeringsgraden i en miljökonsekvensbeskrivning (avgränsningsråd) i enlighet med [6 kap. 9 § MB](#).

Skriftligt samråd ska genomföras med *Solna stad och Länsstyrelsen*.

Särskilda bestämmelser			
4 kap. 35 § PBL	Undantag från miljöbedömning: En särskild MKB för detaljplaner med <i>standardförfarande</i> behöver inte upprättas om planen enbart gäller något av nedan nämnda ärenden, och mkb:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig.	Undantag	
		Ja	Nej
5 kap. 7 a § PBL	Gäller detaljplanen enbart en verksamhet som tillståndsprövas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § MB (A- eller B-verksamhet), och är MKB:n i detta ärende aktuell och tillräcklig?		X
	Gäller detaljplanen enbart en åtgärd som prövas genom fastställande av en vägplan enligt väglagen (1971:948) eller en järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, och är MKB:n i detta ärende aktuell och tillräcklig för detaljplanen?		X
Kommentar			
6 kap. 3 § MB	Undantag från miljöbedömning: Skyldigheten att göra en strategisk miljöbedömning gäller inte för detaljplaner som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten.	Undantag	
		Ja	Nej
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna totalförsvaret?		X
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna räddningstjänsten?		X
Kommentar			
2 § miljö- bedömnings- förfordningen	Krav på strategisk miljöbedömning: En detaljplan ska antas medföra betydande miljöpåverkan om genomförandet kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a §.	Krav	
		Ja	Nej
7 kap. 27 & 28 a §§ MB	Kan genomförandet antas omfatta en verksamhet eller åtgärd som på ett <i>betydande sätt</i> kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt fågeldirektivet (2009/147/EG) och därmed kräver tillstånd (<i>Skyddad natur</i>)?		X
	Kan genomförandet antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som på ett <i>betydande sätt</i> kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) och därmed kräver tillstånd (<i>Skyddad natur</i>)?		X
Kommentar			

Kulturvärden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till kulturvärden.

Beskriv förekomsten av kulturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Biologiskt kulturarv ([Information](#))
- Karaktärsdrag i landskap och bebyggelse
- Värdefulla landskapsavsnitt och bebyggelsemiljöer
- Arkitektoniskt värdefulla kulturmiljöer och byggnader
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden)
- Immateriella företeelser (till exempel ortnamn eller berättelser som är knutna till platsen)
- Kulturvärden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskrivning	Inom planområdet finns Råsta Gård med omgivande hagmarker vars befintliga huvudbyggnad är från 1940-talet. Gårdens ursprungliga gårdsbildning är äldre. Gården är en del av ett historiskt sammanhang som involverar flera äldre gårdar, vilka är Övre Kymlinge Gård, Stora Ursviks gård, Lilla Ursviks gård samt två torpmiljöer från 1800-talet: Läderbacka Torp och Killingstorp. Området i sin helhet har inte klassats med något särskilt kulturvärde men Stockholms Länsmuseum har värderat området och beskrivit det som mycket värdefullt att bevara.
--------------------	---

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade kulturvärdet.

- Statliga byggnadsminnen enligt [3 kap. KML \(SFS 2013:558; BeBR; Förteckning; Vägledning\)](#)
- Kyrkliga kulturminnen enligt [4 kap. KML \(BeBR; Vägledning\)](#)
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden) enligt [2 kap. KML \(Fornsök; Vägledning; Lista med lämningstyper\)](#)
- Nationalpark enligt [7 kap. 2 § MB \(SFS 1987:938; Skyddad natur\)](#)
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt [7 kap. 4 § MB \(SFS 1998:1252; Skyddad natur\)](#)
- Kulturresevat enligt [7 kap. 9 § MB \(SFS 1998:1252; Skyddad natur\)](#)
- Naturvårdsavtal enligt [7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur\)](#)
- Landskapsbildskyddsområde ([Information; Skyddad natur](#))
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt [3 kap. 6 § MB \(Skyddad natur\)](#)
- Världsarv ([Information](#))

Beskrivning	Inom planområdet finns Råsta Gård där en fornlämning i form av en runsten av grå granit finns beskriven. Runstenen är ca 1,75 m hög och 1,55 m bred och 0.3 m tjock. Runstenen är belägen precis utanför nuvarande programområdesgräns. Nordväst om programområdet finns en fornlämning i form av en ca 250m lång färdväg.
--------------------	--

Utanför planområdet, i nordvästlig riktning bortom Enköpingsvägen, ligger Igelbäckens naturreservat. Angränsande planområdet till öster finns Råstasjöns naturreservat som är ett artskyddsområde och tillsammans med Lötsjön-Golfängarnas naturreservat beläget söder om programområdet (ej angränsande) bildar ett större sammanhängande grönområde med stor betydelse för det tätortsnära friluftslivet. Råstasjöns naturreservat är en av länets mest värdefulla

	fågelsjöar. Området har en sammanhängande löv- och blandskog som är viktig för områdets artrikedom samt är lokal för blommande lundväxter, fladdermöss och olika groddjur.	
Planens påverkan		
Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna kulturvärdena.		
Beskrivning	<p>Planprogrammets påverkan på kulturvärdena beror på omfattningen av de funktioner som ska tillskapas. Det är dock rimligt att anta att delar av programmets syften kommer medföra att fler människor rör sig inom området och att det i sin tur kan leda till visst ökat slitage på vissa kulturvärden. Detta gäller främst Råsta Gård.</p> <p>Planprogrammet har potential att stärka skyddet av de kulturmiljöer som befinner sig inom området, det bedöms därför finnas potential att planprogrammet även kan medföra positiva effekter för kulturvärden på lång sikt.</p>	
Bedömning av påverkan		
Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?		Ja
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på kulturvärden?		Nej
Kommentar	<p>Bedömningen är att de faktiska kulturvärden som finns inom planområdet är så pass avgränsade att det är möjligt att bevara dem. Enligt de idéskisser som finns i detta tidiga skede ska hela området runt Råsta Gård definieras som kulturmiljö i planprogrammet och därmed skyddas från åtgärder som kan medföra negativa effekter. Om den definitionen/ambitionen utefter projektets utveckling skulle komma att ändras och en annan användning föreslås, kan helhetsbedömningen påverkas.</p>	

Naturvärden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till naturvärden.

Beskriv förekomsten av naturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Värdefulla naturtyper eller spridningssamband mellan dessa:

- Naturtyper enligt habitatdirektivet ([Lista över naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1](#); [Arter & naturtyper i habitatdirektivet](#); [Skyddad natur](#))
- Områden enligt Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering eller objekt med högt naturvärde ([Skogens pärlor](#); [Skyddad natur](#))
- Områden enligt Naturvårdsverkets myrskyddsplan eller nationalparksplan ([Skyddad natur](#))
- Områden enligt ängs- och betesmarksinventeringen ([Skyddad natur](#))
- Värdefulla vatten i enlighet med Levande sjöar och vattendrag ([Information: Skyddad natur](#))
- Viktiga spridningssamband mellan de naturtyper som förekommer

Värdefulla arter eller spridningssamband för dessa:

- Värdefulla fågelarter ([I Sverige regelbundet förekommande fågelarter \[från bilaga 1 i Fågeldirektivet\]](#) för vilka Särskilda skyddsområden skall avsättas)
- Värdefulla växt-, djur-, eller svamparter ([Lista över arter i habitatdirektivets bilaga 2 som förekommer i Sverige](#); [Arter & naturtyper i habitatdirektivet – Bevarandestatus i Sverige](#))
- Fridlysta växt-, djur-, eller svamparter ([4-9 §§ Artskyddsförordningen](#))
- Fortplantningsområden eller viloplatser för fridlysta djur ([4 § Artskyddsförordningen](#) [Nyckelbegrepp samt fortplantnings- vilo- och övervintringsområden](#))
- Rödlistade växt-, djur-, eller svamparter ([ArtDatabanken](#))
- Viktiga spridningssamband för de arter som förekommer

Beskrivning

Planområdet bedöms enligt tidigare naturvärdesbeskrivning vara den sista kvarvarande spridningskorridoren mellan Lötsjön-Råstasjön och hela Råstabäcksområdet har definierats som ett landskapsobjekt med positiv betydelse för den biologiska mångfalden.

Flera rödlistade arter har påträffats inom området, bland annat Gråmalva som är rödlistad och fridlyst. På området har också 5 kärlväxter och en svamp från Rödlistan 2015 samt alm och ask (akut hotad och starkt hotad).

Inom området ska det ha påträffats 7 fågelarter som enligt rödlistan är nära hotad och 4 arter som är sårbara. Två fladdermusarter har påträffats och det kan finnas skäl att tro att det kan finnas fler. Flera fynd är dock inhämtade från artportalen och bygger inte enbart på påträffade fynd vid inventeringen, vilket innebär att det finns anledning att besöka platsen igen.

I nuläget bedöms förutsättningarna för att bibehålla sina funktioner som spridningssamband och lokal för ovan nämnda arter som goda.

Det bör genomföras en naturvärdesinventering som fokuserar på artskydd för att försäkra sig om att de tidigare registrerade fynden av fågelarter stämmer och för att

	kunna säkerställa att lagstiftningen följs vid en utveckling av platsen.
<p>Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade naturvärdet.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB (SFS 1987:938; Skyddad natur) ☒ Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur) ☐ Kulturresevat enligt 7 kap. 9 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur) ☐ Naturminne enligt 7 kap. 10 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur) ☐ Natura 2000 enligt 7 kap. 27 § MB (Förteckning över områden; Skyddad natur) ☐ Biotopskyddsområde enligt 7 kap. 11 § MB; övrigt och skogligt biotopskydd i Skyddad natur) ☐ Generellt biotopskydd enligt 7 kap. 11 § MB, förteckning i SFS 1998:1252 bilaga 1) ☐ Djur- och växtskyddsområde enligt 7 kap. 12 § MB (Skyddad natur) ☒ Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB ☐ Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur) ☐ Stora opåverkade områden enligt 3 kap 2 § MB (ska redovisas i översiktsplan) ☐ Ekologiskt känsliga områden enligt 3 kap 3 § MB (Information; ska redovisas i översiktsplan) ☐ Landskapsbildskyddsområde (Information; Skyddad natur) ☐ Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB (Skyddad natur) ☐ Världsarv (Information) ☐ Biosfärsområden (Information; Skyddad natur) ☐ Våtmarksområden enligt ramsarkonventionen (Information; RAMSAR-områden i Skyddad natur) ☐ Skyddade marina områden enligt OSPAR (Information; Skyddad natur) ☐ Skyddade marina områden enligt HELCOM (Information; BSPA-områden i Skyddad natur) 	
Beskrivning	Längs Råstabäcken gäller inget strandskydd från Råstabäcken i nuläget men det kan sannolikt återinträda vid detaljplaneläggning. Delar av Råstasjöns strandskydd gäller inom programområdet. Inga andra skyddade eller utpekade objekt har påträffats.
Planens påverkan	
Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna naturvärdena.	
Beskrivning	Av det underlag som finns att tillgå till författandet av denna undersökning är det inte fullt ut möjligt att bedöma vilka konsekvenser som skulle kunna uppstå. Ambitionen är att i första hand möjliggöra utökade idrottsytor med tillhörande spill- och underhållsanläggningar samt dagvattendammar. Planprogrammet ska undersöka möjligheten till en ny bussgata mellan Örsvängen och Sjövägen vilket innebär en påverkan på Lötsjöns strandskydd. Med en väl genomtänkt utformning så kan framför allt dagvattendammen ha potential att bibehålla eller till och med förstärka områdets funktion som lokal för både fåglar, groddjur och fladdermöss och även tillskapa mervärden för den biologiska mångfalden jämfört med nuläget. Det finns dock en överhängande risk för störningar framför allt under byggskedet och hela planområdets funktion som spridningskorridor mellan Råstasjön och Järvakilen riskerar att försämrats eller gå förlorad. Utformningen av planförslaget kommer vara centralt för denna fråga. Projektet ska även testa förutsättningarna för bostäder i området vilket skapar ytterligare osäkerheter kring huruvida det kommer vara möjligt att bibehålla områdets funktion som spridningskorridor. Detta är frågor som kommer behöva studeras mer i detalj samt vara levande genom utformandet av planförslaget.

	<p>De negativa effekter som skulle kunna uppstå i form av en exploateringsgrad som leder till att spridningssamband försvagas eller försvinner bedöms vara irreversibla. Planprogrammet har för avsikt att bevara spridningskorridoren men omfattningen på de ytor som bevaras är i dagsläget osäker.</p> <p>Åtgärder som behöver vidtas för att undvika negativa effekter på naturmiljön kommer behöva arbetas in i planhandlingarna succesivt.</p>		
<p>Bedömning av påverkan</p>			
<p>Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="1259 595 1329 658">Ja</td> <td data-bbox="1329 595 1382 658"></td> </tr> </table>	Ja	
Ja			
<p>Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på naturvärden?</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="1259 658 1329 721">Ja</td> <td data-bbox="1329 658 1382 721"></td> </tr> </table>	Ja	
Ja			
<p>Kommentar</p>	<p>Det finns risk för en betydande miljöpåverkan, både på områdets biologiska och landskapsekologiska betydelse och funktion som spridningskorridor, och även för en betydande påverkan på fridlysta och rödlistade arter samt för flera fågelarter. Det behöver utredas om planens genomförande inte försvårar möjligheterna till en gynnsam bevarandestatus av dessa arter. Alla fladdermöss i Sverige är fridlysta och skyddade av artskyddsförordningen och planens genomförande får inte innebära att eventuella boplatser förstörs. Mer underlag om dessa osäkerheter behövs tas fram i samband med planförslagets framtagande.</p>		

Sociala värden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till sociala värden.

Beskriv förekomsten av sociala värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Parker och andra grönområden inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse (tätorts- eller bostadsnära natur) (2 kap. 7 § PBL)
- Lämpliga platser för lek, motion och annan utevistelse (2 kap. 7 § PBL), t.ex. badplatser, skidbackar, lekplatser, ridstigar, cykelleder, skidspår, motionsspår, vandringsleder, jakt och fiske, orientering, skogsmulle, scouting och klättring.
- Tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och annan utevistelse (8 kap. 9 § PBL)
- Tysta områden
- Turistdestinationer
- Mötesplatser
- Sociala värden som uppmärksammas av brukare eller allmänhet

Beskrivning	<p>Stora delar av programområdet består av öppna ytor. Enligt kommunens grönplan är Lötsjön och Södra Råstabäcken tillsammans med Råstasjön mycket värdefull ur rekreationssynpunkt. Längs med Råstabäcken löper en gång- och cykelväg. Örvallens idrottsplats som den ser ut idag är välbesökt.</p> <p>Det har inte utförts någon sociotopkartering av områden. Kan eventuellt vara lämpligt i programskede för att skapa underlag till den mer detaljerade planeringen.</p>
--------------------	---

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade sociala värdet.

- Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB (SFS 1987:938; Skyddad natur)
- Naturresevat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Kulturresevat enligt 7 kap. 9 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB
- Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur)
- Stora opåverkade områden enligt 3 kap 2 § MB (ska redovisas i översiktsplan)
- Landskapsbildskyddsområde (Information; Skyddad natur)
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB (Skyddad natur)
- Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 2 § MB (Skyddad natur)
- Världsarv (Information)
- Biosfärsområden (Information; Skyddad natur)

Beskrivning	<p>Råstabäckens öppna delar lyder inte under strandskyddslagen i dagsläget men kan återinträda vid en detaljplaneläggning. Råstasjön har strandskydd inom delar av programområdet.</p> <p>I övrigt bedöms det inte finnas några skyddade och/eller utpekade objekt eller områden vars sociala värden bedöms kunna påverkas i en betydande utsträckning.</p>
--------------------	---

Planens påverkan		
Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna sociala värdena.		
Beskrivning	<p>Ett huvudsyfte med beställningen av planprogrammet är att bevara och även utveckla området funktion som plats för idrottsutövande och parklek samt spill- och dagvattenhantering. Utöver detta vill planprogrammet testa förutsättningar för att utveckla och utöka mängden grönstruktur för rekreativa och gröna värden. Risken att ovan nämnda värden därför skulle försvinna helt bedöms därför som liten men kommer likväl vara en aspekt som behöver lyftas kontinuerligt.</p> <p>Om planprogrammet lyckas med sina intentioner så kan det leda till att de sociala värdena som finns på platsen både utvecklas och stärks. En möjlig risk är dock att idrottsytor och tekniska anläggningar, som är högst prioriterade, kommer vara så pass platskrävande att övriga värden behöver prioriteras bort.</p> <p>Platsen är idag en populär plats för närrecreation och ett socialt stråk ner mot Råstasjön och en förlust av dessa värden skulle innebära negativa konsekvenser för många människor som bor i närområdet.</p>	
Bedömning av påverkan		
Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?		Ja
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på sociala värden?		Nej
Kommentar	<p>Även om det bedöms osannolikt med tanke på projektets mål, så finns det en risk att platsens utveckling på sikt skulle kunna riskera negativa effekter på de rekreativa och sociala värdena som planområdet innehar idag. Påverkan bedöms dock inte riskera att bli betydande.</p> <p>De värden som finns på platsen idag bedöms vara mycket viktiga att värna om och bevara i den fortsatta planeringen och ligger också i linje med planprogrammets avsikter.</p>	

Materiella värden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till materiella värden.

Beskriv förekomsten av materiella värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Naturreсурter med högre förnyelseförmåga:

- Skog (skogsbruk)
- Fiske (vilt och odling)
- Mark till rennäring
- Ängs- och betesmark (jordbruk)
- Vilda växter och djur (t.ex. bär och fisk)
- Energiresurser (t.ex. vattendrag, vind, sol)
- Färskvatten (ytvattentillgångar)

Naturreсурter med ingen/låg förnyelseförmåga:

- Åkermark (även plöjbar betesmark, jordbruk)
- Mineraler, bergarter, jordarter
- Energiresurser (t.ex. torv, kol)
- Färskvatten (grundvattentillgångar)
- Övriga geologiska resurser (t.ex. landformer, och fossil)

Övriga materiella värden:

- Rekreation, idrott, friluftsliv och turism (större anläggningar)
- Energiförsörjning (t.ex. anläggningar för energiproduktion, elnät [stamnät, regionnät, lokalt elnät, transformator- och kopplingsstationer, utlandskopplingar], ledningsnät för fjärrvärme och fjärrkyla, gasledningsnät, drivmedelstationer för båt och bil)
- Omsorg och sjukvård (t.ex. sjukvård, apotek, omsorg om barn, funktionshindrade och äldre)
- Information och kommunikation (t.ex. telefoni, internet, radiokommunikation)
- Vatten och avlopp (t.ex. reningsverk och ledningsnät för vatten- och avloppsvatten, reservoar, brandpost, tryckstegrings- och pumpstationer, tömningsstationer för båt)
- Renhållning (t.ex. deponier, återvinningscentraler och återvinningsstationer)
- Skydd och säkerhet (t.ex. domstolsväsendet, åklagarverksamhet, militärt försvar, kriminalvård, kustbevakning, polis, räddningstjänst, tullkontroll, gränsskydd och immigrationskontroll)
- Transporter (t.ex. bil-, järn-, gång- och cykelväg, flygplats, hållplatser och stationer, färjelägen, hamn, bro, omlastningspunkter, parkering för bil och cykel)

Beskrivning

Inom planområdet finns en del beteshagar och igenväxt åkermark. Marken är inte utpekad som värdefull av jordbruksverket. Planområdet har flera rekreationsytor kring Råstabäcken och även Råsta gård. Inom området finns Örvallens idrottsplats samt att en gång- och cykelväg löper genom hela planområdet i öst-västlig riktning.

Ett syfte med planprogrammet är att den pumpstation som idag finns i Ör ersätts med en ny pumpstation som placerar inom planområdet.

Inom området finns flera transformatorstationer och strax nordost om området finns en kraftstation.

Strax norr om planområdet finns ett järnvägsstickspår, där Trafikverket just nu utreder möjligheterna till avveckling eller ombyggnation.

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade materiella värdet.

- Miljöskyddsområde (7 kap. 19-20 §§ MB; Okänt om miljöskyddsområden förekommer)
- Vattenskyddsområde (7 kap. 21- 22 §§ MB; SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Jord- och skogsbruk (3 kap 4 § MB)
- Riksintresse för rennärning, yrkesfiske eller odling av akvatiska djur och växter (3 kap 5 § MB)
- Riksintresse för fyndigheter av ämnen eller material (3 kap 7 § MB)
- Riksintresse för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering (3 kap 8 § MB)
- Riksintresse för totalförsvaret (3 kap 8 § MB)

Beskrivning	Strax norr om programområdet finns ett järnvägsstickspår som är riksintresse för järnväg.
--------------------	---

Planens påverkan

Beskrivning	Platsens rekreativa värden är dokumenterat höga och det finns en stor efterfrågan i kommundelen på att ytterligare öka tillgången. Ett genomförande av planprogrammet utifrån dess mål bedöms kunna medföra positiva konsekvenser på materiella värden. Det bedöms dock viktigt att bevara platsens funktion som rekreationsområde då det är många människor som nyttjar eller rör sig igenom området idag. Om det över tid visar sig att tekniska anläggningar och liknande blir mer ytkrävande än vad man räknar med initialt så finns en risk för negativ påverkan på främst rekreativa värden.
--------------------	--

Bedömning av påverkan

Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?	Ja	
Kan planen <i>antas</i> medföra <i>betydande</i> påverkan på materiella värden?		Nej

Kommentar	Området bedöms inte vara extra känsligt med avseende på dess materiella värden. Det är viktigt att bevaka och bevara områdets rekreativa värden i det fortsatta arbetet.
------------------	--

Risker för människors hälsa eller för miljön

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till risker för människors hälsa eller för miljön.

Beskriv risker för människors hälsa eller för miljön i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Extrema naturhändelser (t.ex. stormar, höga vattenstånd, översvämning, ras och skred, torka, värmebölja, lavin, erosion, jordbävning, epidemier, extrem kyla)
- Olyckor (t.ex. farliga anläggningar, farligt gods, brand, trafikolycka inkl. tåg- och flygolycka)
- Vattenbrist, tele- eller elavbrott, fjärrvärmefall, IT-bortfall, transportstörning, drivmedelsbrist
- Verksamheter som medför risk för omgivningen (t.ex. buller, vibrationer, ljus, lukt, damm, sot, luftföroreningar inklusive allergiframkallande ämnen, utsläpp till vatten, markföroreningar)
- Inomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, vibrationer, fukt, temperatur, radon, strålning, elektromagnetiska fält)
- Utomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, vibrationer, fukt, temperatur, radon, strålning)

Beskrivning	Området är låglänt vilket innebär att det finns en översvämningsrisk vid kraftigt regn och skyfall, och som med förväntade förändringar i klimatet väntas bli kraftigare i framtiden. Nordost om planområdet finns ett stickspår från Hagalunds bangård som är del av riksintresse samt en kraftstation norr om stickspåret. I övrigt bedöms inga andra riskfaktorer vara relevanta. Inom området planeras för en relativt omfattande dagvattenhantering i form av dagvattendammar.
--------------------	---

Beroende på planförslagets utformning kan även bussdepån och kraftledningsstationen innebära risker, även om det i dagsläget inte bedöms utgöra någon risk för betydande risk för människors hälsa eller för miljön.

- Miljökvalitetsnormer för utomhusluft ([SFS 2010:477](#); [Information](#); [Beslutade eller föreslagna åtgärdsprogram](#); [Överskridanden av miljökvalitetsnormerna 2014](#))
- Miljökvalitetsnorm för buller ([SFS 2004:675](#); [Åtgärdsprogram för omgivningsbuller](#); [Trafikverkets åtgärdsprogram enligt förordning om omgivningsbuller](#))
- Miljökvalitetsnorm för kvantitativ status för grundvatten ([SFS 2004:660](#); [VISS](#), se statusklassn.)
- Miljökvalitetsnorm för kemisk status för grundvatten ([SFS 2004:660](#); [VISS](#), se statusklassning)
- Miljökvalitetsnorm för ekologisk status för ytvatten ([SFS 2004:660](#); [VISS](#), se statusklassning)
- Miljökvalitetsnorm för kemisk status för ytvatten ([SFS 2004:660](#); [VISS](#), se statusklassning)
- Miljökvalitetsnormer för havsmiljö ([SFS 2010:1341](#); [HVMFS 2012:18](#); [HVMFS 2012:18](#); statusklassning kommer att finnas i åtgärdsprogram för havsmiljön som fastställs 2016.)

Beskrivning	Norra Råstabäcken rinner genom planområdet och avrinner till vattenförekomst Brunnsviken som har klassats med otillfredsställande ekologisk status och uppnår ej god kemisk status.
--------------------	---

Alla andra miljökvalitetsnormer efterföljs.

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna riskerna för människors hälsa eller för miljön.		
Beskrivning	Genomförandet av planprogrammet för inte bidra till att MKN för Brunnsviken inte kan uppfyllas.	
	Det finns en risk för att planprogrammets intentioner kan leda till en ökad andel hårdgjorda ytor som i sin tur medför en ökad risk för översvämning, i synnerhet då området redan idag är låglänt och ligger inom riskområde för översvämningar. Med rätt mängd avsatta ytor för tekniska anläggningar för spillvattenhantering samt öppen dagvattenhantering bedöms det finnas en chans att planprogrammet kan innebära positiva effekter på vattenkvalitet. Något som förväntas innebära ytterligare positiva effekter är att den planerade dagvattenanläggningen avser att rena vatten från ett större avrinningsområde än programområdet som totalt är ca 450 ha. Detta vatten renas inte idag.	
	Om andelen hårdgjorda ytor ökar så kan det öka områdets känslighet för översvämningar vid kraftig nederbörd och skyfall. Översvämningar till följd av hårdgjorda ytor kan dock tas om hand på ett sätt så att bebyggelse och samhällsviktiga funktioner inte tar skada. Om områdets ytbehov av icke hårdgjord mark utreds och efterlevs bedöms dock planprogrammet kunna genomföras utan risk för människors hälsa eller för miljön.	
	En skyfallsanalys ska tas fram inom ramen för arbetet med planprogrammet som syftar till att utreda förutsättningarna för områdets utveckling.	
Bedömning av påverkan		
Kan planen antas medföra risker för människors hälsa eller för miljön?		Ja
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> risker för människors hälsa eller för miljön?		Nej
Kommentar	Området bedöms inte vara känsligt ur risksynpunkt. De risker som föreligger är översvämningrisk samt risk för påverkan på miljö kvalitetsnormer i Brunnsviken. Viss osäkerhet finns kring Trafikverkets stickspår och även kring Bussdepån, men dessa osäkerheter bedöms i dagsläget inte vara betydande. Även geotekniska förhållanden bedöms vara en utmaning men detta bedöms om något vara en teknisk utmaning snarare än en faktor som innebär någon risk för människors hälsa eller för miljön.	

Sammanvägd bedömning

Särskilda bestämmelser

Gäller undantag från att genomföra miljöbedömning?		Nej
Gäller krav på att genomföra miljöbedömning?		Nej

Betydande miljöpåverkan

Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på kulturvärden?		Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på naturvärden?	Ja	
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på sociala värden?		Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på materiella värden?		Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> risker för människors hälsa eller för miljön?		Nej

Bedömning	Det finns starka skäl att anta att områdets naturvärden är av en sådan betydelsefull karaktär både för området i sig och dess omgivning att det föreligger risk för betydande påverkan på naturvärden.
------------------	--

Påverkans totaleffekt

Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?	Ja	
Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?	Ja	
Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?	Ja	
Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?	Ja	
Kan planen antas medföra påverkan på risker för människors hälsa eller för miljön?	Ja	

Bedömning	<p>Det finns risk för att planprogrammet medför (både positiv och negativ) påverkan på kulturvärden, sociala värden, materiella värden samt vad gäller risk för människors hälsa eller miljö. Varje enskild aspekt i sig bedöms inte vara betydande men i och med risken för påverkan av flera faktorer är det rimligt att anta att det finns en risk för att totaleffekten kan bli betydande.</p> <p>Det i kombination med att planen antas medföra betydande påverkan på naturvärden samt att det på det stora hela bedöms finnas en risk för betydande miljöpåverkan avseende totaleffekten som det finns anses vara motiverat att genomföra en miljökonsekvensbeskrivning.</p>
------------------	--

Är det fortfarande oklart om planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan bör

omfattningen av planens påverkan fastställas som stöd för det slutliga ställningstagandet.

Kan möjliga effekter till följd av planen föranleda att allmänhetens behov av information är betydande?

Beskrivning Nej

Planens karaktäristiska egenskaper måste beaktas, särskilt planens omfattning.

Beskrivning

Planens karaktäristiska egenskaper ska beaktas, särskilt planens förening med andra planer?

Beskrivning

I vilken utsträckning har planen betydelse för andra planers miljöpåverkan?

Beskrivning

I vilken utsträckning har planen betydelse för genomförande av gemenskapens miljölagstiftning?

Beskrivning

Motiverat ställningstagande

Med tanke på risken för viss påverkan på kulturvärden, sociala värden, materiella värden och risk för människors hälsa och miljö samt risken för betydande påverkan på naturvärden bedöms det motiverat att anta att planprogrammets intentioner på sikt kan leda till en betydande miljöpåverkan och det slutgiltiga ställningstagandet blir därför att det är nödvändigt att genomföra en miljökonsekvensbeskrivning.

Bilaga 1

Kulturvärden

Beskriv förekomsten av kulturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen:

- Biologiskt kulturarv
- Karaktärsdrag i landskap och bebyggelse
- Värdefulla landskapsavsnitt och bebyggelsemiljöer
- Arkitektoniskt värdefulla kulturmiljöer och byggnader
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden)
- Immateriella företeelser (till exempel ortnamn eller berättelser som är knutna till platsen)
- Kulturvärden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade kulturvärdet.

- Statliga byggnadsminnen enligt [3 kap. KML](#)
- Kyrkliga kulturminnen enligt [4 kap. KML](#)
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden) enligt [2 kap. KML](#)
- Nationalpark enligt [7 kap. 2 § MB](#)
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt [7 kap. 4 § MB](#)
- Kulturresevat enligt [7 kap. 9 § MB](#)
- Naturvårdsavtal enligt [7 kap. 3 § JB](#)
- Landskapsbildskyddsområde
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt [3 kap. 6 § MB](#)
- Världsarv ([Information](#))

Naturvärden

Beskriv förekomsten av naturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Värdefulla naturtyper eller spridningssamband mellan dessa:

- Naturtyper enligt habitatdirektivet
- Områden enligt Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering eller objekt med högt naturvärde
- Områden enligt Naturvårdsverkets myrskyddsplan eller nationalparksplan
- Områden enligt ängs- och betesmarksinventeringen
- Värdefulla vatten i enlighet med Levande sjöar och vattendrag
- Viktiga spridningssamband mellan de naturtyper som förekommer

Värdefulla arter eller spridningssamband för dessa:

- Värdefulla fågelarter ([I Sverige regelbundet förekommande fågelarter \[från bilaga 1 i Fågeldirektivet\] för vilka Särskilda skyddsområden skall avsättas](#))
- Värdefulla växt-, djur-, eller svamparter ([Lista över arter i habitatdirektivets bilaga 2 som förekommer i Sverige; Arter & naturtyper i habitatdirektivet – Bevarandestatus i Sverige](#))
- Fridlysta växt-, djur-, eller svamparter ([4-9 §§ Artskyddsförordningen](#))
- Fortplantningsområden eller viloplats för fridlysta djur ([4 § Artskyddsförordningen](#))
- Rödlistade växt-, djur-, eller svamparter
- Viktiga spridningssamband för de arter som förekommer

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade naturvärdet.

- Nationalpark enligt [7 kap. 2 § MB](#)
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt [7 kap. 4 § MB](#)
- Kulturresevat enligt [7 kap. 9 § MB](#)
- Naturminne enligt [7 kap. 10 § MB](#)
- Natura 2000 enligt [7 kap. 27 § MB](#)
- Biotopskyddsområde enligt [7 kap. 11 § MB](#)
- Generellt biotopskydd enligt [7 kap. 11 § MB](#),
- Djur- och växtskyddsområde enligt [7 kap. 12 § MB](#)
- Strandskyddsområde enligt [7 kap. 13-18 §§ MB](#)
- Naturvårdsavtal enligt [7 kap. 3 § JB](#)
- Stora opåverkade områden enligt [3 kap 2 § MB](#)
- Ekologiskt känsliga områden enligt [3 kap 3 § MB](#)

- Landskapsbildskyddsområde
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt [3 kap. 6 § MB](#)
- Världsarv
- Biosfärsområden
- Våtmarksområden enligt ramsarkonventionen
- Skyddade marina områden enligt OSPAR
- Skyddade marina områden enligt HELCOM

Sociala värden

Beskriv förekomsten av sociala värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Parker och andra grönområden inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse (tätorts- eller bostadsnära natur) ([2 kap. 7 § PBL](#))
- Lämpliga platser för lek, motion och annan utvistelse ([2 kap. 7 § PBL](#)), t.ex. badplatser, skidbackar, lekplatser, ridstigar, cykelleder, skidspår, motionsspår, vandringsleder, jakt och fiske, orientering, skogsmulle, scouting och klättring.
- Tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och annan utvistelse ([8 kap. 9 § PBL](#))
- Tysta områden
- Turistdestinationer
- Mötesplatser
- Sociala värden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade sociala värdet.

- Nationalpark enligt [7 kap. 2 § MB](#)
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt [7 kap. 4 § MB](#)
- Kulturresevat enligt [7 kap. 9 § MB](#)
- Strandskyddsområde enligt [7 kap. 13-18 §§ MB](#)
- Naturvårdsavtal enligt [7 kap. 3 § JB](#)
- Stora opåverkade områden enligt [3 kap 2 § MB](#)
- Landskapsbildskyddsområde
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt [3 kap. 6 § MB](#)
- Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt [4 kap. 2 § MB](#)
- Världsarv
- Biosfärsområden

Materiella värden

Beskriv förekomsten av materiella värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen

Naturresurser med högre förnyelseförmåga:

- Skog (skogsbruk)
- Fiske (vilt och odling)
- Mark till rennäring
- Ängs- och betesmark (jordbruk)
- Vilda växter och djur (t.ex. bär och fisk)
- Energiresurser (t.ex. vattendrag, vind, sol)
- Färskvatten (ytvattenförekomster)

Naturresurser med ingen/låg förnyelseförmåga:

- Åkermark (även plöjbar betesmark, jordbruk)
- Mineraler, bergarter, jordarter
- Energiresurser (t.ex. torv, kol)
- Färskvatten (grundvattenförekomster)
- Övriga geologiska resurser (t.ex. landformer och fossil)

Övriga materiella värden:

- Rekreation, idrott, friluftsliv och turism (större anläggningar)
- Energiförsörjning (t.ex. anläggningar för energiproduktion, elnät [stamnät, regionnät, lokalt elnät, transformator- och kopplingsstationer, utlandskopplingar], ledningsnät för fjärrvärme och fjärrkyla, gasledningsnät, drivmedelstationer för båt och bil)
- Hälsa- och sjukvård (t.ex. sjukvård, apotek, omsorg om barn, funktionshindrade och äldre)
- Information och kommunikation (t.ex. telefoni, internet, radiokommunikation)

- Vatten och avlopp (t.ex. reningsverk och ledningsnät för vatten- och avloppsvatten, reservoar, brandpost, tryckstegrings- och pumpstationer, tömningsstationer för båt)
- Renhållning (t.ex. deponier, återvinningscentraler och återvinningsstationer)
- Skydd och säkerhet (t.ex. domstolsväsendet, åklagarverksamhet, militärt försvar, kriminalvård, kustbevakning, polis, räddningstjänst, tullkontroll, gränsskydd och immigrationskontroll)
- Transporter (t.ex. bil-, järn-, gång- och cykelväg, flygplats, hållplatser och stationer, färjelägen, hamn, bro, omlastningspunkter, parkering för bil och cykel)

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade materiella värdet.

- Miljöskyddsområde (7 kap. 19–20 §§ MB; Okänt om miljöskyddsområden förekommer)
- Vattenskyddsområde (7 kap. 21–22 §§ MB)
- Jord- och skogsbruk (3 kap 4 § MB)
- Riksintresse för rennäring, yrkesfiske eller odling av akvatiska djur och växter (3 kap 5 § MB)
- Riksintresse för fyndigheter av ämnen eller material (3 kap 7 § MB)
- Riksintresse för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering (3 kap 8 § MB)
- Riksintresse för totalförsvaret (3 kap 8 § MB)

Risker för människors hälsa eller för miljön

Beskriv risker för människors hälsa eller för miljön i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Extrema naturhändelser (t.ex. stormar, höga vattenstånd, översvämning, ras och skred, torra, värmebölja, lavin, erosion, jordbävning, epidemier, extrem kyla)
- Olyckor (t.ex. farliga anläggningar, farligt gods, brand, trafikolycka inkl. tåg- och flygolycka)
- Vattenbrist, tele- eller elavbrott, fjärrvärmebortfall, IT-bortfall, transportstörning, drivmedelsbrist
- Verksamheter som medför risk för omgivningen (t.ex. buller, vibrationer, ljus, lukt, damm, sot, luftföroreningar inklusive allergiframkallande ämnen, utsläpp till vatten, markföroreningar)
- Inomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, vibrationer, fukt, temperatur, radon, strålning, elektromagnetiska fält)
- Utomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, vibrationer, fukt, temperatur, radon, strålning)

Redogör för de miljö kvalitetsnormer som inte följs eller riskerar att inte följas i de områden som kan antas påverkas av planen.

- Miljö kvalitetsnormer för utomhusluft
- Miljö kvalitetsnorm för buller
- Miljö kvalitetsnorm för kvantitativ status för grundvatten
- Miljö kvalitetsnorm för kemisk status för grundvatten
- Miljö kvalitetsnorm för ekologisk status för ytvatten
- Miljö kvalitetsnorm för kemisk status för ytvatten
- Miljö kvalitetsnormer för havsmiljö